

Vejledning til ejere af egen vandforsyning

Vejledning med information og gode råd til private vandforsyningsanlæg, som forsyner én husstand med vand og ikke leverer vand som led i en offentlig eller kommerciel aktivitet.

Indhold

Lovkrav og anbefaling.....	3
Hvorfor er det vigtigt med rent drikkevand.....	3
Hvem bør udtage prøven.....	3
Hvad bør vandprøven analyseres for	4
Hvis vandprøven er forurenet.....	4
Bakterielle forureninger	5
Arsen	5
Nitrat	5
Pesticider	5
Køb af ejendom med egen husholdningsboring.....	6
Hvad gør man, hvis man vil tilsluttes almen vandforsyning.....	6
Bilag 1 - Kogevejledning.....	7

Lovkrav og anbefaling

Det er ikke længere et lovkrav at der udføres obligatorisk kontrol af drikkevandet for vandforsyningsanlæg, som forsyner én husstand med vand. Ejere af sådanne vandforsyningsanlæg har derfor selv ansvar for at sikre at deres drikkevand er rent (*jf. bekendtgørelsen Nr. 972 af 21. juni 2022 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg*).

Greve Kommune opfordrer ejere af private husholdningsboringer, som ikke er omfattet af obligatoriske drikkevandsanalyser, at få foretaget en kvalitetskontrol af drikkevandet mindst hver femte år. Ved ringe vandkvalitet kan det være nyttigt at foretage hyppigere målinger.

Yderligere information vedrørende indvindinger der alene forsyner én husstand med drikkevand kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside under [Særligt for indvindinger der alene forsyner én husstand med drikkevand \(mst.dk\)](#).

Hvorfor er det vigtigt med rent drikkevand

Hvis vandkvaliteten er dårlig, kan der være flere parametre, som er sundhedsskadelige. Ved kemiske parametre er der oftest ikke tale om et akut sygdomsforløb, men noget der kan være skadeligt på sigt. Bakterielle parametre kan medføre akut sygdomsforløb, som eksempel opkast og diarre. Disse mikrobiologiske parametre kan oftest fjernes ved kogning og afhjælpes ved udbedring af boring eller brønden. Der kan også være synlige parametre, der kan opleves synsmæssigt som dårligt vand, men som er harmløse – for eksempel er brunt vand grundet okker ikke sundhedsskadeligt.

Hvem bør udtage prøven

Greve Kommune anbefaler at du ikke selv udtager vandprøver, da analysen af dit drikkevand er en proces der som udgangspunkt kræver en autoriseret prøvetager. På denne måde sikres det at prøven udtages korrekt. Analyselaboratorierne har akkrediterede prøvetagere, som kan udtage prøven for dig. Du skal blot ringe og aftale et tidspunkt, samtidig kan du bede dem fremsende analyseresultatet til Greve Kommune.

Prøvetagning og analyser kan for eksempel bestilles hos:

- o ALS Denmark A/S på www.alsglobal.dk og tlf. 49 25 07 70,
- o Dons miljølaboratorium www.dons-lab.dk på tlf. 45 80 31 33.
- o Eurofins på www.eurofins.dk eller tlf. 70 22 42 66
- o Højvangs Miljølaboratorier på www.hmlab.dk eller tlf. 58 24 24 58,
- o VBM laboratoriet på www.vbmlab.dk eller tlf. 36 72 70 00,

Hvad bør vandprøven analyseres for

Ejere af egen vandforsyning, som leverer vand til én husstand, er ikke længere omfattet kravene om at undersøge vandkvaliteten i den gældende drikkevandsbekendtgørelse. Tidligere skulle alle få udtaget en "forenklet kontrol". Greve Kommune anbefaler alle med egen vandforsyning at få udtaget en sådanne prøve. De grænseværdier, som fremgår af drikkevandsbekendtgørelsen, kan anvendes som vejledende for grænseværdier for ejere af enkelanlæg og som minimum bør grænseværdierne fremført i tabel 1 benyttes.

Tabel 1

Anbefalede analyseparametre	Vejledende grænseværdier
Vandets udseende og lugt	Subjektiv bedømmelse - Vandet må ikke have en afvigende smag og lugt, desinfektionsmidler undtaget
Ledningsevne	2.500 $\mu\text{S}/\text{cm}$ Vandet må ikke være aggressivt
Arsen	5 $\mu\text{g}/\text{l}$
Nitrat	50 mg/l
pH	7,0-8,5
Kimtal ved 22°C	Maksimum 200 Pr. ml
E. coli	Pr. 100 ml
Coliforme bakterier	i.m ¹⁾
Clostridium perfringens	i.m ¹⁾ Kontrollen foretages kun, hvis det hidrører fra eller kan være påvirket af overfladevand

i.m: ikke målelig ved den anviste metode

Hvis vandprøven er forurenede

Ejere af et vandforsyningsanlæg til én husstand kan kontakte Greve Kommune, hvis drikkevandet er forurenede. Hvis drikkevandet er sundhedsskadeligt, kan Greve kommune være nødsaget til at gribe ind jf. vandforsyningslovens § 62, stk. 4 for at sikre at drikkevandet ikke fortsat er sundhedsskadeligt.

Der skelnes mellem forskellige parametre, samt forskellige typer forureninger. De forskellige parametre kan opdeles i grundvandsrelaterede parametre, samt borings- og brøndrelaterede parametre. Derudover skelnes der mellem forureninger, som er sundhedsfarlige at drikke, samt dem, som der ikke udgør noget sundhedsrisici.

Bakterielle forureninger

Coliforme bakterier og kim er jordbakterier, som kan skyldes at bakterierne kan komme til boringen via overfladevand eller utætheder i forerør, tørbrønd, dæksel eller lignende. E. coli er tarmbakterier fra dyr og mennesker. Påvisning af E. coli kan skyldes at der er faldet smådyr ned i boringen på grund af utætheder. Alt efter forureningsgrad, anbefales det at vandet koges før brug (se bilag 1). Miljøstyrelsen skal kontaktes ved forekomst af E. coli, Miljøstyrelsen kontakter derefter Greve Kommune, som i samråd med Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer om der skal gøres en indsats. Analyseresultaterne kan også sendes direkte til Greve Kommune, som så sørger for den videre formidling.

Arsen

Arsen er et grundstof, som forekommer naturligt i jord og vand. Arsen er sundhedsskadeligt ved høje koncentrationer. Hvis der forekommer et forhøjet indhold af arsen i din boring, anbefales det at der tages kontakt til Greve Kommune, som kan ligge en plan for fremtidig drikkevandsforsyning.

Nitrat

Nitrat er en kemisk forbindelse af kvælstof og stammer oftest fra gødning i landbruget, men kan også stamme fra planter, spildevand, lossepladser og lignende. Hvis der forekommer forhøjet nitrat i drikkevandet, kan det skyldes at der løber overfladevand til eller at der er meget nitrat i grundvandet. Hvis der er nitrat i grundvandet, kan det tyde på at vandet kommer fra et dårligt beskyttet grundvandsmagasin, da nitrat er let vandopløseligt og derfor nemt transporteres ned til grundvandsmagasinerne. Hvis der er tale om et ringe beskyttet grundvandsmagasin, kan der også forekomme forurening med andre stoffer, fx pesticider. Det vil i så fald være en god ide at lade vandet analyseres for dette. Et forhøjet indhold af nitrat kan være sundhedsskadeligt og det anbefales at kontakte Greve Kommune.

Pesticider

Pesticider omfatter insekt-, ukrudts- og svampemidler og er en gift. Hvis koncentrationen er for høj, kan pesticider være sundhedsskadelige. Hvis der forekommer et forhøjet indhold af pesticider i drikkevandet, anbefales det at kontakte Greve kommune.

Køb af ejendom med egen husholdningsboring

Ved køb af ejendom med egen drikkevandsboring anbefaler Greve Kommune at man som minimum får udtaget en forenklet kontrol af drikkevandet forud for købet. Det anbefales også at få udført et teknisk tilsyn med boringen, så du får et overblik over, om boringen er tidssvarende, tæt og indrettet, så der ikke er risiko for drikkevandsforurening, som følge af fejl og mangler ved konstruktionen. Tidligere prøvetagning og analyseresultater af grundvandet på en ejendom kan ses på GEUS` hjemmeside <https://www.geus.dk/produkter-ydelser-og-faciliteter/data-og-kort/national-boringsdatabase-jupiter/tjek-din-vandkvalitet>.

Hvad gør man, hvis man vil tilsluttes almen vandforsyning

Greve kommune kan oplyse om den nærmest beliggende almene vandforsyning. Man skal som ejendomsejer selv betale omkostningerne til tilslutning. Yderligere information kan findes i vandforsyningens takstblad, der er tilgængelig på vandforsyningens hjemmeside.

Vi gør dog opmærksom på, at den gamle boring skal sløjfes efter, at der er lagt vand. Sløjfning af vandboringer sker for grundejerens regning. I Greve Kommune er der dog i mange tilfælde mulighed for at opnå tilskud fra I/S Vandsamarbejdet i Greve. I kan kontakte vandsamarbejdet ved Kurt Larsen på info@tune-vand.dk eller telefon 30 58 91 80. Boringen skal sløjfes af en brøndborer som er godkendt og fremgår af: www.geus.dk/departments/geol-info-data-centre/borefirma_bevis-dk.htm.

Såfremt boringen skal bruges til et andet formål end husholdningsbrug skal du søge Greve Kommune om tilladelse til dette efter vandforsyningsloven.

Bilag 1 - Kogevejledning

Madlavning Det forurenede drikkevand kan bruges til kogning af kartofler, spaghetti o. lign. (hvis vandet ikke afgiver smag, lugt mv. til fødevarerne), idet mikroorganismen dræbes af kogningen.

Det forurenede drikkevand må ikke anvendes til skylning af salat eller andre rå grøntsager, som skal spises rå. I stedet kan skylningen foretages med kogt vand.

Personlig hygiejne Det forurenede vand vil ofte kunne benyttes til bruse- og karbadning, men man skal være opmærksom på, at børn ikke drikker vandet. Anvendelse af forurenede vand til badning vil afhænge af vandets forureningsgrad.

Forurenede drikkevand må ikke bruges til tandbørstning. Kogt vand kan anvendes. Protoser o. lign. kan ofte renses ved at blive lagt i kogt vand.

Opvask Det forurenede drikkevand er ikke egnet til opvask i hånden, medmindre det har været kogt, idet det forurenede vand kan smitte via hænderne eller via genstande (indirekte kontaktsmitte).

Tøjvask Det forurenede drikkevand kan anvendes til vask og maskinvask.

Rengøring Det forurenede vand kan bruges med almindeligt rengøringsmiddel til gulvvask o. lign., men er ikke egnet til rengøring af køkkenborde, - skabe eller lign., medmindre det har været kogt. Den anvendte rengøringsklud lægges til vask efter brug, eller der anvendes en éngangsklud, der kasseres efter brug.

Vanding Grøntsager, der indtages i rå tilstand, må ikke vandes med det forurenede vand.